

SUCCESS STORY

Čarobnjaci Nadgledanja Medija Osnivaju Kompaniju

“USAID je promenio način na koji mi poslujemo,” kaže Arber Ibrahim, 33. “Mi našim klijentima dajemo alate i oruđa koja njima olakšavaju život,” kaže on.

Photo: USAID Young Entrepreneurs Program

Arber Ibrahim, Direktor PrimeDB-a. Arber i njegov ortak, iskoristili su iskustvo stečeno radeći za jednu Kosovsku nacionalnu medijsku kuću, da bi lansirali prvu svestranu kompaniju za nadgledanje medija u ovoj mladoj zemlji.

Arbër Ibrahim i Korab Zhuja drže prst na pulsu dinamičnog Kosovskog tržišta medija. Za nešto malo vise od godinu dana, poslovni partneri (i rođaci) osnovali su jednu svestranu kompaniju za nadgledanje medija na Kosovu. Njihova kompanija, PrimeDB, pruža profesionalan servis svima kojima je potrebno da znaju šta lokalni mediji na Albanskom jeziku kažu o svemu i svačemu. Dvanaestorica zaposlenih u PrimeDB, pomno prate glavne Kosovske televizijske kanale, radio, štampane i internetske izvore informacija 24 časa dnevno, tokom čitave nedelje. Kompanija takođe digitalizuje svaku reč, zvuk i sliku.

USAID je, kroz svoj Program Mladih Preduzetnika, koji je počeo u septembru 2010 godine, i trajao do septembra 2013 godine, doprineo rastu ove kompanije grantom u iznosu od 10,000 Evra, kojim je kupljen digitalni skener kapaciteta 200 stranica u minuti i dodato njenom serverskom kapacitetu od 60-terabajta. Ova asistencija je takođe pomogla u formalizaciji nečega što je u stvari bila virtuelna kompanija, podstakavši partnere da unajme formalni poslovni prostor.

Masivna i rastuća baza podataka PrimeDB-a, uključuje vise od 60,000 časova video snimaka, dva miliona internet stranica i million novinskih stranica – sve to pretraživo sa svega nekoliko okidanja kompjuterskim mišem kroz vlastiti sistem izgrađen od strane Žuje, 27.

Rastuća baza klijenata ove kompanije uključuje i lokalne banke, reklamne agencije i kablovske provajdere. PrimeDB takođe prodaje i same medije koje monitoriše. “Mi im dajemo oruđe koja njima olakšavaju život,” kaže Ibrahim. Sofisticirana baza podataka PrimeDB-a omogućuje korisnicima da urade mnogo više od pukog praćenja medija. Korisnici takođe prate svoje sopstvene troškove reklamisanja, kao i kupovinu televizijskih reklama od strane drugih. Prlagodljivi izveštaji klasifikuju koje se reklame pojavljuju, kao i gde, kada, i koliko često, procenjujući istovremeno i trošak reklamisanja. Ostali alati prate emitovanje filmova, pesama i ostalih materijala koji su zaštićeni autorskim pravima, i takođe mere bilans između pozitivnih i

negativnih komentara po medijima. “Mi prodajemo obaveštenje—ništa drugo,” kaže Ibrahimi, koji je počeo da razmatra mogućnost širenja po susednoj Albaniji, Makedoniji, a u daljoj budućnost i celoj bivšoj Jugoslaviji.

Nijedan od oba ova preduzetnika još uvek nisu dobili platu; sav svoj profit ponovo ulažu u kompaniju.

USAID-ov Program Mladih Preduzetnika je dizajniran da pomogne nove i stasavajuće preduzetnike na Kosovu, starosne dobi od 18 – 35 godina. USAID je svestan toga da je mladim preduzetnicima potrebno više od pukog treninga – potreban im je kapital i pravovremena podrška tokom kritičnog početnog perioda po osnivanju biznisa. U cilju postizanja toga, program pruža odgovarajuće “start-up” grantove i opcije otplaćivanja u ratama, uz praktični trening u biznisu i trajne usluge osposobljavanja za novonastala preduzeća.